

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Literatura

Škrdla, P. 2016: Brno, k. ú. Líšeň (okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 57(1), 151–152.

Resumé

Brno (Líšeň Cadastre, Brno-město District), „Hrubé podsedky“, Líšeň/Podolí I. The area excavated in 2015 in Líšeň/Podolí I (Škrdla 2016) was extended in 2016 (Fig. 1). The total area excavated during 2015 and 2016 is 46.5 m² with 613 artifacts recovered during excavation and a further 2964 small artifacts obtained during sediment screening. Charcoal samples (in all cases determined as *Larix/Picea*) collected from charcoal lenses were sent to Poznań and Weizmann Institute of Science for dating. Tertiary fossil mollusc shells represent the most important finds. Some of them are perforated and covered by red ochre.

Obr. 1. Líšeň/Podolí I. Výzkum v roce 2016.
Fig. 1. Líšeň/Podolí I. 2016 excavation.

DOLNÍ VĚSTONICE (OKR. BŘECLAV)

Lokalita II a III. Dozor nad stavebními pracemi, laboratorní výzkum.

Cíle výzkumu v Dolních Věstonicích v roce 2016 byly dány jednak terénními pracemi, které se dotkly okrajových částí lokalit II a III, jednak skenováním paleoantropologické sbírky.

Lokalita DV II, profil pod Kalendářem věků

Výkop pro přístavbu penzionu U Langrůvůz rozkryl profil pokleslého sprašového tělesa severně od klasického profilu věstonické cihelny (obr. 2). Na bazi probíhají tři šedočerné polohy půdních sedimentů: spodní, nejtmavší, má při bazi souvislou polohu sutě, střední má na bazi jednotlivé vápencové klasty, zatímco nejvyšší se jeví jen jako světle šedá šmouha. Svrchní část profilu tvoří několik metrů okrově hnědé spraše.

Lokalita DV III, profil západ-severozápad – východ-jihovýchod

Oprava silnice po sesuvech v roce 2014 (Svoboda *et al.* 2013) a stabilizace svahu rozkryla v severozápadní části lokality DV III mocné, převážně sprašové souvrství, a to pod i nad stávající silnicí.

Ve stupňovitém profilu nad silnicí (obr. 3), v relativní výšce minimálně 25 m nad hladinou jezera, leží na bazi světlé šedoohnědé jemnozrné písky a prachy, patrně neogenního stáří. Uprostřed odkryvu vystupují v této výškové úrovni deformované fluvialní písčité štěrky s valouny o průměru 2–15 cm, oválenými až polooválenými, polymiktního složení, včetně dvou vápencových bloků o průměru 1–1,5 m. Jde pravděpodobně o sedimenty středopleistocenní dyjské terasy.

Střední část profilu tvoří několik metrů mocné souvrství soliflukcí rozvlečených, tmavě hnědých, šedě skvrnitých a šmouhovaných sprašových hlín a půdních sedimentů. Na západoseverozápadní straně jsou viditelné poklesy, porušující šedočerné humózní půdní sedimenty a parautochtonní černozemě. Součástí tohoto souvrství jsou rozvlečené čočky s jílovitými písky a hojnými angulárními klasty jurských vápenců o průměru 2 až 5 cm, rozvlečené polohy uhlíků a kostí a zuby pleistocenní fauny. Osteologický materiál zahrnuje fragmenty lebky a končetin velkých býložravců; jeho význam spočívá v uložení hluboko pod předpokládanou úrovní gravettien, takže bude předmětem podrobnějšího rozboru.

Svrchní část profilu tvoří svrchnopleistocenní, okrově hnědé spraše s pseudomyceliemi CaCO₃. Do tohoto povrchu jsou zahloubena tři údolí vyplněná hnědými splachovými sedimenty s šedočernými pohřbenými horizonty na bázi; místy je pod nimi i další B-horizont.

Dolní Věstonice – Pavlov: laboratorní výzkum

Na základě smlouvy o spolupráci s Max Planck Gesellschaft, Ústav evoluční antropologie, Lipsko, probíhalo v srpnu a září kompletní skenování paleoantropologického materiálu z lokalit Dolní Věstonice II a Pavlov I. Z Lipska byl za tím účelem transportován průmyslový CT skener DIONDO D3 s vysokým rozlišením (obr. 4). Skeny budou využity při dalším paleoantropologickém výzkumu této unikátní sbírky.

*Jiří Svoboda, Pavel Havlíček, Martin Novák,
Sandra Sázelová*

Literatura

Svoboda, J., Hladilová, Š., Králík, M., Novák, J., Novák, M., Pokorný, P., Sázelová, S. 2013: Dolní Věstonice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 54(1), 117–120.

Resumé

Dolní Věstonice (Břeclav District), „Site II, Site III“. Aims of the 2016 season were twofold. In the field, we documented new geological sections opened during industrial works in the marginal parts of sites Dolní Věstonice II and III (Figs. 2–3). In the laboratory, and in collaboration with the Institute of Evolutionary Anthropology, MPG, Leipzig, we scanned completely the paleoanthropological collection from the Dolní Věstonice – Pavlov sites (Fig. 4).

Obr. 2. Dolní Věstonice II, výkop pro penzion U Langrů. Sprašový profil s třemi polohami půdních sedimentů. Foto M. Novák.

Fig. 2. Dolní Věstonice II, dig for the U Langrů pension, showing a loess section with three horizons of soil sediments. Photo M. Novák.

Obr. 3. Dolní Věstonice III, stabilizace svahu po se-suvech. Sprašový profil s polohami fluvialních písčitéch štěrků (mimo obr.), půd a půdních sedimentů, místy přerušovaných poklesy, a tmavou výplní zahloubené rokliny. Foto J. Svoboda.

Fig. 3. Dolní Věstonice III, stabilisation of the slope after land-sliding, showing a loess section with position of fluvial sandy gravel (out from the picture), soils and soil sediments, with local dislocations, and dark filling of one of the gullies. Photo J. Svoboda.

Obr. 4. Průmyslový CT skener DIONDO D3 s vysokým rozlišením, dočasně převezený z Lipska do Dolních Věstonic. Foto J. Svoboda.

Fig. 4. DIONDO D3 high resolution industrial CT system transported from Leipzig to Dolní Věstonice. Photo J. Svoboda.